

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci navrhovateľov: **1/ M. R.**, bytom Ž., **2/ Ing. P. H.**, bytom S., **3/ V. V.**, bytom B., proti odporcovi: **Obvodnému pozemkovému úradu Prešov**, Námestie mieru 2, *za účasti: 1/ Ing. M. H.*, bytom J., *2/ A. K.*, bytom T., *3/ M. H.*, bytom K., *4/ M. F.*, bytom R., *5/ Ing. J. F.*, bytom R., *6/ L.*, š. p., P., o preskúmanie rozhodnutia odporcu zo dňa 1. októbra 2008, číslo: OPÚ 2008/1669-24/Ba v spojení s opravou zo dňa 3. novembra 2008, číslo: OPÚ-2008/1669-35/Ba, o odvolaní M. H., bytom K. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sp/77/2008-45 zo dňa 7. mája 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sp/77/2008-45 zo dňa 7. mája 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie odporcu z 1.10.2008 v spojení s opravou zo dňa 3.11.2008, (spis. značiek uvedených v záhlaví tohto rozsudku), ktorými

rozhodnutiami odporca určil podľa § 4 ods. 1 a 2 písm. c/ zák. č. 229/1991 Z. z. okruh oprávnených osôb v bode 1 rozhodnutia a v bode 2 rozhodol o vydaní parcel tam uvedených. Následne opravou rozhodnutia doplnil bod 2 uvedením podielov jednotlivých oprávnených osôb, o. i. aj M. H. v pomere $\frac{5}{8}$ - in k celku.

Konanie pred krajským súdom sa uskutočnilo na základe opravného prostriedku navrhovateľov 1/ až 3/ proti rozhodnutiu odporkyne, pričom ich opravný prostriedok bol založený na tvrdení, že dedičské konanie po nebohom P. H., zomrelom X. vedené pod D 1660/83 prebehlo bez účasti spoludedičov a nehnuteľnosti rozhodnutím z 21.12.1983 nadobudol M. H. (osoba účastná na konaní pod por. č. 3), pričom dedičské konanie prebehlo 2 mesiace po vyvlastnení a takmer 5 rokov po smrti poručiteľa. Krajský súd s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zák. č. 229/1991 a § 4 ods. 3 dospel k záveru, že okruh oprávnených osôb aj výška podielov je upravená zákonom, preto neprichádza do úvahy dedičská postupnosť podľa Občianskeho zákonníka. Ak správny orgán vychádzal pri určovaní výšky podielov z dedičského rozhodnutia D 1660/83 po pôvodnom vlastníkovi P. H. ($\frac{1}{2}$) a D 710/92 po pôvodnej vlastníčke K. H. ($\frac{1}{2}$) postupoval v rozpore s § 4 ods. 1, 2 zákona. Uvedené dedičské rozhodnutia po pôvodných vlastníkoch mali význam len pre zistenie, či nenastal dôvod pre postup podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona, keď deti po pôvodných vlastníkoch sú oprávnenými osobami, všetci rovnakým dielom.

Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 250q ods. 2 a § 250l ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie v spojení s opravou zrušil a vrátil vec odporcovi na ďalšie konanie.

Úlohou správneho orgánu v ďalšom konaní bude opätovne rozhodnúť o reštitučnom nároku oprávnených osôb tak, ako to naznačil krajský súd v tomto rozsudku.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie M. H., osoba účastná na konaní pred súdom pod por. č. 3, účastník správneho konania, ktorý v odvolaní žiadal potvrdiť rozhodnutie odporcu v celom rozsahu, už aj so zreteľom na dĺžku súdneho sporu. V doplnení odvolania poukázal na to, že opravný prostriedok navrhovateľov smeroval len proti výške jeho podielov po otcovi, nie proti celému rozhodnutiu, pričom poukázal na konanie 16C 295/93 Krajského súdu v Prešove, kde došlo „k zamietnutiu podielu súrodencov“. Žiadal potvrdenie rozhodnutia odporcu.

Navrhovatelia vo vyjadreniach k odvolaniu M. H. žiadali potvrdenie rozsudku krajského súdu.

Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom súdneho i administratívneho spisu Obvodného pozemkového úradu v Prešove, bez nariadenia pojednávania z dôvodov podľa § 250ja ods. 2 v súvislosti s § 250l ods. 2, keďže účastníci boli prvostupňovým súdom vypočutí, resp. mali možnosť sa pojednávania zúčastniť, dospel v odvolacom konaní jednomyselne k záveru, že zrušujúce rozhodnutie krajského súdu je vo výroku vecne správne a odvolanie proti rozsudku krajského súdu nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatoval, že konanie o reštitučnom nároku sa síce vedie už dlhú dobu, priebežné rozhodnutia pozemkového úradu boli už opakovane krajským súdom zrušené, avšak z rozdielnych právnych dôvodov a na návrh rozdielnych účastníkov. Možno tiež konštatovať, že t. č. nie je sporný samotný predmet reštitúcie. Krajský súd na str. 4 svojho rozsudku ustálil, že sporným nie je okruh oprávnených osôb ani samotný nárok, ale **výška podielov**. Pokiaľ krajský súd ustálil, že okruh oprávnených osôb aj výška podielov je upravená zákonom, konkrétne § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 229/1991 Zb., potom zodpovedá požiadavke zákona, ak deti po pôvodných vlastníkoch (a ich právni nástupcovia) sa podieľali na reštitúcii všetci rovnakým dielom, čomu rozhodnutie odporcu nezodpovedá a preto ho krajský súd dôvodne zrušil.

Otázka vyporiadania sa medzi dedičmi, či už na základe dedičským rozhodnutí alebo iných dohôd medzi dedičmi, nie je pre určenie výšky podielov podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona relevantná. V reštitučnom vzťahu medzi reštituentmi a štátnym orgánom (príslušným pozemkovým úradom) je totiž rozhodujúce pre stanovenie podielov zákonná úprava, v danom prípade so zákonom stanoveným rovným dielom pre všetkých (deti a manžel osoby, ktorej bol majetok odňatý).

Ak bol teda majetok odňatý (vyvlastnený alebo inak prevedený na štát) P. H. (zomr. v r. X.) a dedičské konanie po ňom sa do dňa odňatia neuskutočnilo, niet právneho dôvodu pre iný záver, než pre ten záver, ktorý vyvodil krajský súd, t. j. pre rovnaký podiel osôb uvedených v § 4 ods. 2 písm. c/ zákona.

Podľa názoru odvolacieho súdu však doterajšie výsledky konania nedávajú dostatočný podklad pre záver, kedy a na základe akého titulu boli nehnuteľnosti (inak vymedzené v konaní zadováženým znaleckým posudkom) pôvodným vlastníkom odňaté, najmä kedy nadobudlo právoplatnosť vyvlastňovacie rozhodnutie, kto bol ako oprávnený vlastník vyvlastňovaný, príp. kedy a komu boli nehnuteľnosti odňaté bez právneho dôvodu, či sa tak stalo pred alebo po nadobudnutí právoplatnosti dedičského rozhodnutia v konaní D 1660/83). Aj z týchto dôvodov preto odvolací súd považuje zrušenie rozhodnutia odporcu a vrátenie veci na ďalšie konanie za dôvodné a preto prvostupňový rozsudok potvrdil.

Účastníkom náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná, keďže žiadny z nich nemal vo veci plný úspech.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková